

Editat de Neverland SRL.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin Editurii Neverland.

Copyright © 2022, Editura Neverland.

! Nicio parte (fragment sau componentă grafică) din această lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul scris al Editurii Neverland.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ZINCENCO, VLADIMIR

Transnistria între Moldova, Ucraina și Rusia /
Vladimir Zincenco. - București : Neverland, 2022

ISBN 978-606-9602-54-6

821.135.1

Tehnoredactor: Liviu Perțea

Redacție:

tel.: 0790 557 986

e-mail:

editura@neverland.ro

Editura Neverland

Librăria UJmag:

tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21

e-mail: comenzi@ujmag.ro

ujmag.ro

Ujmag.ro

ISTORII

colecție coordonată de Dan-Silviu Boerescu

Vladimir Zincenco

TRANSNISTRIA între Moldova, Ucraina și Rusia

Docu-drame și reprezentări istorice reexaminat

Versiune în limba română: **Prof. Florin Ștefănescu**

Documentare suplimentară, bibliografie selectivă

și analiza comparativă a surselor: **Lucia Boian**

SUMAR

MIZA UNOR PROVOCĂRI LA TIRASPOL – DESCHIDEREA DRUMULUI ARMATEI RUSIEI CĂTRE MOLDOVA (...ȘI ÎNCĂ UN PAS CĂTRE REFACEREA UNIUNII SOVIETICE!)	7
O ISTORIE MAI MULT DECÂT CONTROVERSATĂ, DE LA DACII DE LA GURILE BUGULUI LA „REPUBLICA MOLDOVENEASCĂ NISTREANĂ“, CUȘCA LUI ILIE ÎLAȘCU, IGOR SMIRNOV ȘI VICTOR GUȘAN (ZIS „ȘERIFUL“).....	38
25 000 DE RROMI „PERICULOȘI ȘI INDEZIRABILI“ TRIMIȘI LA BUG.....	96
DE LA RĂSCOALA DE LA TATAR-BUNAR LA CUȘCA LUI ILIE ÎLAȘCU, CARIERA LUI IGOR SMIRNOV ȘI AFACERILE LUI VICTOR GUȘAN (ZIS „ȘERIFUL“).....	107
RĂZBOIUL MOLDO-RUS DIN 1990-1992, ISTORIA UNEI TRĂDĂRI NAȚIONALE CARE A ANULAT SACRIFICIUL UNOR COMBATANȚI EROICI	155
ARMATA A XIV-A ȘI CIUDATA POVESTE A GENERALULUI LEBED DESPRE „VALIZELE NUCLEARE“ PIERDUTE	177
CALCULELE STRATEGICE ACTUALE ȘI TESTAMENTUL POLITIC AL LUI VLADIMIR PUTIN.....	187
BIBLIOGRAFIE CU FLAMURI ROȘII ȘI IZ PERMANENT DE PRAF DE PUȘCĂ	196

Miza unor provocări la Tiraspol – deschiderea drumului Armatei Rusiei către Moldova (...și încă un pas către refacerea Uniunii Sovietice!)

Pe 25 aprilie 2022, în plin război purtat de Rusia pe teritoriul Ucrainei, un nou element venea să complice situația din regiune. Deloc întâmplător, de altfel...

Un incident „terrorist“ se producea în acea zi la Tiraspol. Mai multe explozii aveau loc la sediul „Ministerului Securității Publice“ din capitala regiunii Transnistria, în urma unui atac cu un lansator de grenade, care nu s-a soldat însă cu răniți, anunța poliția acestui teritoriu separatist din Republica Moldova, susținut de către Moscova.

În fapt, nu se întâmplase mare lucru. „Geamurile de la etajele superioare au fost sparte. Un fum iese din sediu. Zona din jur este încercuită de polițiști“, anunțau într-un comunicat oficial autoritățile transnistrene. Potrivit unor prime informații, clădirea fusese vizată de tiruri cu lansatoare de grenadă mobile, dar „Nimeni nu a fost rănit“, subliniau forțele de ordine. Aceste explozii au avut loc în acea zi, către ora 18.00, potrivit unor martori citați de presa locală. În imagini postate pe rețele de socializare de către martori, apăreau ușa de la intrarea în clădire, avariată, dar și geamuri sparte ale unor imobile din vecinătate. Pompieri și polițiști au fost trimiși la fața locului, iar traficul rutier în centrul orașului fusese blocat de către poliție. Utilizatorii de Telegram identificau lansatorul ca fiind un Tavolga 27, folosit în Rusia, Gabon, Iordania și... Transnistria.

Culmea este că arma anti-tanc folosită a fost abandonată demonstrativ, la vedere, pe stradă, în fața instituției atacate.

În acea luni era zi liberă în Transnistria, care sărbătorea a doua zi a Paștelui ortodox. Cu acest prilej, agențiile de presă internaționale reaminteau că Transnistria, care se află la frontiera Republicii Moldova cu Ucraina, s-a despărțit prin secesiune de Chișinău, în urma unui scurt război civil, după căderea fostei Uniuni Sovietice. Această regiune separatistă prorusă are propria monedă și propriile forțe de securitate. (Regiunea separatistă Transnistria a organizat, pe 17 septembrie 2006, un referendum pe tema statutului său constituțional. Locuitorii regiunii au fost chemați la urne pentru a răspunde la două întrebări. Potrivit rezultatelor comunicate de autoritățile separatiste, 96,6% dintre transnistreni s-au pronunțat împotriva renunțării la „independență” și împotriva „integrării în Republica Moldova”. În schimb, 98,07% dintre locuitori au fost de acord cu menținerea „independenței” și pentru „posibila integrare viitoare în Federația Rusă.”) Teritoriul, cu o populație de aproximativ 500 000 de locuitori, este puternic dependent de Rusia, care îi furnizează în mod gratuit gaze naturale și care a desfășurat pe teritoriul separatist moldovean 1 500 de militari bine înarmați, acea faimoasă Armată a XIV-a (rebotezată Grupul Operativ de Trupe), condusă o vreme de la fel de faimosul general Aleksandr Lebed, care a generat nenumărate teorii ale conspirației, după ce, în calitate de guvernator al Regiunii Krasnoiarsk – dar și de politician într-o puternică ascensiune! – murea într-un ciudat accident de elicopter...

A doua zi, marți, 26 aprilie 2022, două explozii care au pus la pământ două antene de telecomunicații, folosite pentru retransmiterea unor posturi din Federația Rusă, au fost înregistrate de dimineață în orașul Maiak din regiunea transnistreană Grigoriopol, prima la ora locală 06:40, iar cea de-a doua la 07:05. Centrul Maiak a fost construit la sfârșitul anilor 60. Antenele de aici au circa 100 de metri înălțime, se rotesc în jurul axelor și sunt capabile să transmită unde la distanțe foarte mari. Miliția din Grigoriopol a încercuit teritoriul centrului de radio și televiziune Maiak, iar ghiștii au început examinarea zonei, scria Publika.

md. Alertat, Serviciul de Informații și Securitate din Republica Moldova a reacționat rapid și a declarat că monitorizează situația din regiunea transnistreană.

Consiliul de securitate al Transnistriei a declarat că nivelul de pericol este unul critic. „S-a luat decizia de a introduce un nivel roșu de amenințare teroristă în țară. Au fost înregistrate trei atacuri teroriste: au fost avariate clădirea Ministerului Securității de Stat al PMR (Republica Moldovenească Nistreană) din orașul Tiraspol, unitatea militară de lângă satul Parkany și turnurile centrului de radio și televiziune de lângă satul Mayak”, se arăta într-o declarație a Consiliului de securitate al Transnistriei.

Purtătorul de cuvânt al Kremlinului, Dmitri Peskov, a declarat atunci că „știrile care vin” din Transnistria sunt „îngrijorătoare” și că Moscova urmărește „cu multă atenție ce se întâmplă acolo și cum evoluează situația”, ceea ce dădea deja de înțeles că Rusia urmărea cât se poate de serios să se comporte din nou ca un puternic „gardian” regional al zonei. „Urmărim cu multă atenție ce se întâmplă acolo și cum evoluează situația. Știrile care vin de acolo sunt îngrijorătoare”, declama patetic purtătorul de cuvânt al Kremlinului. De asemenea, Peskov a mai spus că Vladimir Putin nu are planificate discuții cu omologul său de la Chișinău, Maia Sandu, în contextul tensiunilor din stânga Nistrului.

Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare Europeană (OSCE) în Republica Moldova s-a alertat și ea, condamnând „toate încercările de destabilizare a situației din Zona de Securitate și Transnistria și face apel către toate părțile să mențină calmul și să se abțină de la orice acțiune, care ar putea submina încrederea și stabilitatea pe ambele maluri ale Nistrului”, adăugând că „Misiunea păstrează contacte periodice cu omologii relevanți, monitorizează îndeaproape evoluțiile din mandatul său și evaluează cu atenție elementele incidentelor”.

În același timp, serviciile secrete ucrainene au publicat un document prin care învinuiau serviciile speciale ale Federației Ruse pentru regiunea exploziilor din Tiraspol. Acest lucru a fost raportat de Direcția Principală de Informații a Ministerului Apărării al Ucrainei, conform

Agora.md. Serviciile de informare ucrainene arătau că exploziile din stânga Nistrului, din 25 aprilie, nu ar fi fost deloc o surpriză pentru administrația de la Tiraspol. La 22 aprilie, Vadim Șmalenko, secretarul așa-numitei Comisii locale „pentru lichidarea situațiilor de urgență”, ar fi trimis o scrisoare lui Vladimir Bîcikov, președintele raionului Kamenski, în care ar fi comunicat despre pregătirea urgentă (până la ora 16.00 din aceeași zi) de informații despre prezența și amplasarea „centrului de control protejat al apărării civile a orașului”, indicând numele obiectivului, adresa de plasare, tipul structurii de apărare etc. În scrisoare s-ar mai fi menționat că, în lipsa existenței unui astfel de punct, acesta trebuia să fie creat imediat. „Adică, chiar și cu trei zile înainte de incident, liderii transnistreni se pregăteau deja pentru o asemenea eventualitate și se ocupau să amenajeze un buncăr sigur și confortabil. Este evident că acest caz este unul dintre numeroasele evenimente provocatoare organizate de FSB /numele actual al fostului KGB/. Asta pentru a stârni panică și sentimentul anti-ucrainean, care conform intenției autorilor, ar trebui să justifice războiul pe teritoriul Ucrainei, sau să implice Transnistria în ostilități, fie ca teritoriu cu o anumită rezervă de mobilizare, fie ca teritoriu din care trupele ruse pot efectua atacuri pe teritoriul ucrainean”, mai nota Serviciul de Informații din Ucraina.

Denis Pușilin, liderul pro-rus auto-roclamat din regiunea separatistă ucraineană Donețk a declarat imediat, în cadrul unui talk-show difuzat de un post rusesc, că Moscova ar trebui să lanseze următoarea etapă a campaniei sale militare în Ucraina, după ce va ajunge la frontierele regiunii, informa Reuters. Pentru Pușilin, această nouă etapă includea în mod natural și Transnistria. Se ajungea astfel, printr-un intermediar, la adevărata esență a poveștii. Incidentele din regiunea transnistreană erau, de fapt, acțiuni subversive dintr-o campanie a Federației Ruse, de natură să creeze pretexte pentru o eventuală invazie în Republica Moldova, potrivit Radio Chișinău.

Experții au atras atenția că, în aceste circumstanțe, Republica Moldova trebuie să se aștepte la orice scenariu și că țara are „foarte mari motive de

îngrijorare“. Fostul ministrul al apărării, generalul de brigadă în rezervă Vitalie Marinuță, considera, la rândul lui, că „Rusia este interesată de destabilizarea situației, iar acțiunile acesteia sunt imprevizibile. (...) Din punctul meu de vedere, incidentele sunt acțiuni subversive ale Federației Ruse (...), fiindcă nu este în interesul nici al Republicii Moldova, nici, cum unii insinuează, al României sau al NATO, pentru a escalada actualmente situația. Eu consider Rusia un actor irațional, căruia este destul de dificil să-i prezici acțiunile“, a spus Marinuță. De aceeași părere era și expertul Ion Leahu, fostul reprezentant al Chișinăului în Comisia Unificată de Control (CUC), organism care monitorizează situația din Zona de securitate de pe Nistru. Marinuță nu excludea că incidente și provocări similare vor avea loc în continuare în regiune. „Noi putem să ne așteptăm la orice. Cred că vom asista și la alte evenimente de acest gen. Republica Moldova, cred, trebuie să fie gata pentru orice scenariu, inclusiv scenariul care a fost expus de militarii ruși vinerea trecută, potrivit căruia va fi un atac în direcția Nikolaev – Odesa, pentru a fi conectate forțele Federației Ruse cu forțele din regiune transnistreană. În consecință, avem foarte mari motive de îngrijorare. Cum vor face asta? Sunt o mie și una metode deja“, a mai spus Marinuță. Leahu considera că o eventuală invazie rusă asupra teritoriului Republicii Moldova nu poate fi exclusă. „Dacă pornim, totuși, de la presupunerea că acțiunile respective au fost realizate de Federația Rusă, înseamnă că noi trebuie să ne așteptăm la ceea ce a fost în Ucraina la 24 februarie. Printr-o invazie ei, rușii, rezolvă mai multe probleme, inclusiv închid hotarul cu o țară NATO – România – și, în același timp, formează încă un centru de luptă în care va fi atrasă o parte din forțele militare ale Ucrainei și astfel ar simplifica, într-o oarecare măsură, posibilitățile lor de a ataca în Nikolaev, Herson ș.a.m.d.“, a spus expertul.

„Planurile rusești nu pot avea succes fără ca o parte dintre acțiunile care privesc direct România să se petreacă, iar una dintre aceste acțiuni este legată de Transnistria“, explică și istoricul Cosmin Popa.

„Transnistria nu este un obiectiv în sine decât dacă se pune automat și problema Moldovei. Ceea ce rușii ar putea crede că este un punct slab în toată această chestiune ucraineană este cu siguranță Moldova, prin intermediul Transnistriei. Chiar dacă se exprimă sau nu, România face parte în mod indirect din planurile Rusiei. Absența unei poziții foarte ferme nu va descuraja niciodată Rusia din acțiunile sale, dar cu siguranță creează o stare de așteptare nervoasă în societate, în absența unor semnale clare din partea autorităților române“, spune acest specialist, specializat în istoria URSS/ Rusiei și istoria Europei Centrale și de Sud-Est.

„Acesta este un război pe care îl vor câștiga nu doar armele, ci și spiritele. Sigur că există obligații față de sistemul de apărare din care face parte România, care nu pledează pentru o intervenție directă, dar este important să se știe că acei oameni nu sunt singuri și alimentarea dorinței lor de a rezista în fața unei eventuale agresiuni rusești depinde și de conștiința exactă a acestei situații. (...)E un truism să spui că Transnistria face parte din planurile rusești de război. Menținerea Transnistriei într-un fel de purgatoriu geopolitic în raport cu Moscova face și ea parte din această strategie. Sigur că nu există o opinie clară în legătură cu ceea ce se întâmplă în Transnistria. În primul rând, eu aș fi foarte atent la declarațiile președintelui Krasnoselski. Așa-zisul președinte Krasnoselski al Transnistriei este un personaj care reprezintă în totalitate interesele trustului Sheriff, o aglomerare economică, urmare a relațiilor extrem de sinuoase între Transnistria și Moscova. Însă, o dată cu trecerea timpului și orientarea spațiului către Uniunea Europeană și către România, interesele acestui trust s-au modificat, astfel încât astăzi în Transnistria asistăm la o situație paradoxală, în care politic trustul Sheriff își proclamă neîncetat loialitatea față de Moscova, dar desfășoară cea mai mare parte din afaceri, evident cu excepția celor legate de gaz și electricitate, cu țări din UE și cu Moldova. În momentul de față, conducerea politică a Transnistriei și cei care o susțin nu sunt interesați de o participare directă a Transnistriei la războiul Rusiei din Ucraina. Pe de altă parte, Transnistria este punctul final al complicatei ofensive militare

rusești pe litoralul ucrainean al Mării Negre, astfel încât Rusia să aibă la dispoziție un coridor complet, de natură să reprezinte pentru zonă ceea ce reprezintă în Ucraina Crimeea pentru Marea Neagră. Așa se face că avem de-a face cu un preludiu al eventualei implicări a Transnistriei, dar și cu un tablou simptomatic al acestui conflict interior din Transnistria. Aceste provocări nu puteau fi organizate fără participarea serviciilor speciale rusești, ele sunt cele care controlează, de fapt, structurile militare și de forțe din Transnistria. Exploziile din Transnistria pot fi interpretate ca un preludiu și ca un sistem al luptei politice desfășurate în Transnistria. Aș lega această situație de aglomerarea informațiilor cu privire la România, pe o serie de canale aparent nelegate de sistemul instituțional, politic și militar al Rusiei cu privire la România: participarea celor 1 500 de presupuși mercenari, apoi participarea contractorilor români la monitorizarea forțelor rusești la Marea Neagră, presupusa retragere în România a aviației militare ucrainene, reînarmată în România. Punând cap la cap aceste informații cu evenimentele din Transnistria, principalul obiectiv al manierei rusești de intervenție este acela de a crea premisele unui conflict, astfel încât să împiedice formarea unei poziții foarte clare cu privire la evenimente. Se creează confuzie de natură să faciliteze intruziunea rusească. Asta face Rusia.“

Evocând „vulnerabilitățile Chișinăului“, Cosmin Popa remarcă: „Republica Moldova este unul dintre cele mai nevralgice puncte. Spre deosebire de ce s-a întâmplat în Ucraina, unde atacul rusesc a dus la consolidarea societății în jurul obiectivului libertății naționale, teama mea este că în Republica Moldova acest atac nu ar face decât să adâncească falia din interiorul societății. Pe acest fond, Chișinăul a dus o politică înțeleaptă: neaderarea la pachetul de sancțiuni internaționale, pe fondul, totuși, unor declarații extrem de puternice ale președintei Maia Sandu. Nu cred că trebuie să fim foarte duri cu ce se întâmplă în Moldova, dar asta nu înseamnă că Moldova nu este unul dintre cele mai nevralgice puncte, inclusiv pentru România, în condițiile în care nu am văzut la București o preocupare pentru anticiparea evenimentelor. Și aici nu e

vorba despre declarațiile de salon, diplomatice, cu care diplomația românească să se laude post-factum, ci despre măsuri concrete: organizarea unor eventuale culoare de evacuare din Republica Moldova. Poate că o parte dintre ele s-au făcut, dar este important pentru felul în care cei care vor să reziste, în Republica Moldova și România, să știe foarte clar asta“. (<https://spotmedia.ro/>)

Incidentele din Transnistria capătă o cu totul altă semnificație când sunt puse în contextul recentelor declarații venite din partea unor oficiali ruși. Cele mai clare în ceea ce privește intențiile Rusiei au fost cele ale generalului Rustam Minnekaev, comandantul militar adjunct al Districtului militar central al Rusiei, potrivit căruia Moscova vrea să preia controlul deplin asupra sudului Ucrainei și să creeze astfel un coridor către Transnistria. „Controlul asupra sudului Ucrainei este o altă cale spre Transnistria, unde există, de asemenea, dovezi că populația vorbitoare de limbă rusă este oprimată“, a susținut Minnekaev. Este, de fapt, argumentul Kremlinului și pentru invadarea Ucrainei, iar acum pentru războiul din regiunea Donbas, prin ocuparea căreia Rusia vrea să-și deschidă un coridor terestru spre Crimeea, anexată în 2014. Declarațiile belicoase vizează însă direct și Republica Moldova, iar termenii folosiți sunt și ei asemănători: „nazism“ și o așa-zisă intenție a Republicii Moldova de a declanșa un război în Transnistria.

Scenariul din Ucraina s-ar putea repeta, a atras atenția și Viktor Vodolatski, prim-vicepreședintele Comisiei pentru Afaceri Interetnice al Dumei de Stat din Rusia. „În Transnistria locuiesc cetățenii noștri. Ei, ca și cei din Luhansk și Donețk, doresc un viitor sigur, alături de Rusia (...) Nu trebuie să-i permitem Maiei Sandu și curatorilor săi români să declanșeze astăzi un alt război pe teritoriul Transnistriei. Tot acest nazism, care a prins rădăcini lângă noi, trebuia doar să fie distrus, dezrădăcinat și uitat de mulți ani“, a declarat Vodolatski.

Politologul Serghei Alexandrovici Markov, vicepreședinte al Forumului public rus pentru afaceri internaționale și copreședinte al Consiliului Național Strategic al Rusiei, merge pe aceeași retorică. „În

viitorul apropiat, va începe un atac militar asupra Transnistriei. Iar apoi România plănuiește să anexeze Moldova“, a anunțat el în cotidianul rus Pravda.

„Pentru Republica Moldova, situația este extrem de periculoasă și complicată, pentru că toate acțiunile din ultima perioadă arată că Rusia caută un pretext pentru a intra în Transnistria, iar acest lucru ar putea genera și o reacție a Ucrainei, care s-ar simți amenințată pe acest flanc“, explică pentru Europa Liberă și profesorul în relații internaționale Valentin Naumescu. „O intrare a trupelor ruse în Transnistria, sub pretextul de a ajuta la menținerea ordinii, la reinstaurarea securității, va însemna atingerea teritoriului Republicii Moldova de către aripa războiului. Este evident. Pentru că e foarte probabil și altceva, ca Ucraina să reacționeze. Dacă Transnistria devine un pericol pentru Ucraina, ne putem aștepta ca armata ucraineană să reacționeze“, spune Valentin Naumescu.

„Conflictul înghețat până acum din Transnistria ar putea lua o întorsătură proastă pentru Republica Moldova, pentru că nu are capacitatea de a gestiona militar un conflict în zonă“, consideră Angela Grămadă, președinta Asociației Experți pentru Securitate și Afaceri Mondiale. „Teritoriul Republicii Moldova este încălcat de mai bine de 30 de ani, datele ecuației nu se schimbă aici, se modifică doar statutul acestui conflict în situația în care lucrurile escaladează în regiune. Până acum, acest conflict era unul înghețat, acum dacă vor fi antrenate așa-zisele trupele pacificatoare și așa-zisa armată transnistreană, peste 11 000 de persoane din rândul locuitorilor din Transnistria, atunci lucrurile se schimbă în defavoarea Republicii Moldova, care are un efectiv militar de aproape 5 000 de persoane. Să nu uităm, distanța de la Nistru la Chișinău poate fi parcursă în doar 30 de minute“, declară Angela Grămadă. Cât privește o eventuală intervenție a Ucrainei, care s-ar putea simți în pericol în cazul escaladării conflictului în Transnistria și a unor atacuri din direcția aceasta, exact în ideea enunțată de Rusia a creării unui culoar spre Crimeea, Angela Grămadă atrage atenția că Ucraina nu ar putea

să intervină decât pe teritoriul ei. Altfel, ar da un pretext Rusiei să atace Republica Moldova. „Ucraina nu va putea să intervină decât pe perimetrul său, pentru că altfel Rusia o va acuza de agresiune împotriva Republicii Moldova ca să-și creeze un pretext pentru a interveni militar în această țară, fostă republică sovietică“.

Încă de la începutul lunii aprilie 2022, Statul Major al armatei ucrainene a avertizat că în Transnistria are loc o „repoziționare“ a soldaților ruși prezenți acolo pentru a provoca „ostilități împotriva Ucrainei“. Secretarul general adjunct al NATO, Mircea Geoană, spunea că, în context, trebuie să ne pregătim pentru un război care poate să dureze mult, un război cu mai multe pierderi umane și materiale, posibil extins și dincolo de granițele Ucrainei.

După întrunirea de urgență a Consiliului de Securitate din Republica Moldova, provocată de incidentele din Transnistria,, președinta Maia Sandu a anunțat că este vorba despre „tensiuni între diferite forțe din interiorul regiunii interesate de destabilizarea situației (...) Acest lucru vulnerabilizează regiunea transnistreană și creează riscuri pentru Republica Moldova“. Maia Sandu nu a numit aceste „forțe“ și a adăugat că Republica Moldova nu ia în calcul blocarea accesului în Transnistria, dar a condamnat ceea ce a numit „provocări și tentative de a atrage Republica Moldova în acțiuni ce pot pune în pericol pacea în țară“. „Aceste tensiuni se întâmplă pe teritoriul necontrolat de facto de autoritățile de la Chișinău, dar acest teritoriu este al Republicii Moldova, iar acolo locuiesc cetățenii noștri“, a spus șefa statului moldovean. Poziția Chișinăului urmează linia de până acum, cea a neutralității și a neimplicării teritoriului dintre Nistru și Prut în acest conflict, spune pentru Europa Liberă profesorul Valentin Naumescu. „Chișinăul ar putea să dorească să continue pe aceeași linie a neescaladării, a neimplicării. Pe de altă parte, dacă va fi implicată Transnistria, care este parte a statului moldovean, e greu de crezut că Moldova nu va face demersuri de un fel sau altul pentru a-și apăra teritoriul. Este o situație extrem de grea pentru Republica Moldova. Chișinăul va încerca să nu implice restul teritoriului

Republicii Moldova, cel dintre Prut și Nistru, deși riscurile devin și acolo foarte mari, pentru că văd că are loc o escaladare în trepte“, mai spune Valentin Naumescu. Dacă însă Rusia va reuși ceea ce își propune, adică să cucerească Odesa și sudul Ucrainei, atunci Republica Moldova se va trezi cu armata rusă pe Nistru și la Gurile Dunării.

În aceste circumstanțe, se pune și problema modului în care ar putea reacționa România. Aceasta pare legată de mâini și de picioare, nepuținând practic întreprinde nimic militar, consideră experții, deși nu doar Republica Moldova se va putea trezi cu rușii la Gurile Dunării, ci și România. De aici întrebarea ce va face România în situația în care conflictul se va extinde și în Republica Moldova. Față de recente incidente din Transnistria, Ministerul Afacerilor Externe de la București a dat un comunicat precaut în care îndeamnă „abordarea cu reținere și prudență a situației, clarificarea neîntârziată a circumstanțelor acesteia, precum și evitarea angajării în orice eventuale provocări“. „Încercările de escaladare artificială, nejustificată a tensiunilor nu contribuie la menținerea unui climat predictibil și stabil și nu sunt în interesul locuitorilor de pe cele două maluri ale Nistrului, mai ales în actualul context regional de securitate“, se mai spune în comunicatul MAE. Prin vocea ministrului Apărării, Vasile Dîncu, într-un interviu pentru Europa Liberă, răspunsul a fost clar și tranșant: „România, ca membră NATO, nu poate ajuta militar Republica Moldova. România nu poate să facă un asemenea gest, pentru că NATO, potrivit Articolului 5, poate să intervină doar atunci când este atacat un stat membru NATO. Noi sprijinim cu tot ce este posibil Republica Moldova, dar NATO nu poate să intervină pe teritoriul unui stat care nu este membru“, spune Vasile Dîncu. Ministrul Apărării mai spune că din punct de vedere militar, Republica Moldova este neutră, deci, teoretic, nu ar trebui să fie în pericol.

Analiștii consultați de Europa Liberă susțin că Transnistria a fost de la bun început avută în vedere de Vladimir Putin, asta pentru că dorește sudul Ucrainei, mai exact porturile la Marea Neagră și Azov, cele mai importante fiind Odesa și Mariupol, asaltat cu sălbăticie timp